

AUTOMATI

Automati spadaju u kategoriju lakog strljačkog automatskog oružja (za naredno opaljenje nije potrebno ponovno povlačenje obarače).

Namenjeni su za dejstvo protiv živih ciljeva koji se iznenadno pojavljuju na malim rastojanjima. Naročito su efikasni u bliskoj borbi u rovovima, šumama, planini i naseljenim mestima.

Automati su se razvili od automatskih pištolja. Konstrukcija im je jednostavna i laki su za rukovanje.

Efikasni domet automata je do 200 m.

Automati koriste pištoljsku municiju standardnog kalibra:

- **9 X 19 mm (9 mm Parabellum, 9 mm Luger)**
- **9 X 18 mm (9 mm Makarov)**
- **zapadne zemlje**
- **Rusija**

Radi postizanja veće efikasnosti na cilju neke najnovije konstrukcije automata su zasnovane na municiji kalibara:

- **4.6 x 30 mm,**
- **5.7 X 28 mm,**
- **9 X 18 mm PMM.**

Kapacitet okvira automata je 15 do 40 metaka. Razvoj savremenih automata usmeren je na povećanje kapaciteta okvira (na 50 metaka).

Većina automata ima kundak na preklapanje ili izvlačenje, čime se postižu male gabaritne dimenzije oružja.

U cilju postizanja minimalne mase oružja savremeni automati izrađuju se od lakih metala, plastičnih materijala, kompozita i čelika. Savremenim postupcima izrade delova ostvaruju se velika pouzdanost i bezbednost pri upotrebi. Pri smanjivanju mase i gabaritnih dimenzija moraju se sačuvati dobre borbene karakteristike automata.

Automati mogu biti opremljeni:

- optičkim nišanima,
- laserskim obeleživačima cilja
- termovizijskim uređajima.
- prigušivačima pucnja,

PRIMERI

IMI UZI (Izrael)

Automat UZI razvijen je bazi čezkog automata M23, odnosno M25. UZI je usvojen u naoružanje armija i policija u više od 90 zemalja sveta. Kompaktnije verzije Mini i Micro UZI usvojile su mnoge jedinice policije, specijalnih službi i bezbednosnih organizacija širom sveta. UZI i njegove varijante su najpopularniji automati na svetu i do danas je u svetu proizvedeno više od 10 000 000 komada.

Automat UZI radi na principu trzanja zatvarača, a dejstvuje sa otvorenim zatvaračem (open bolt action). Da bi se smanjila dužina oružja zatvarač se pri kretanju napred "navlači" oko zadnjeg kraja cevi. Sanduk je izrađen od presovanog čeličnog lima, kao i preklapajući kundak. Prekidač regulatora paljbe je na levoj strani sanduka, a automatska kočnica je na zadnjoj strani rukohvata. Ručica za zapinjanje je na gornjoj strani sanduka i ne pomera se u toku paljbe. Varijante Mini i Micro imaju kundak koji se preklapa ustranu, a izrađen je od čelične žice. Na sve varijante može da se montira prigušivač pucnja.

9 mm UZI

	UZI	Mini UZI	Micro UZI
Kalibar	9x19 mm Para	9x19 mm Para	9x19 mm Para
Efikasni domet	200 m	100 m	30 m
Brzina gađanja	600 met./min	850 met./min	1250 met./min
Masa oružja	3.7 kg	2.7 kg	1.5 kg
Dužina - oružja	470/650 mm	360/600 mm	250/460 mm
- cevi	400 mm	-	-
Kapacitet okvira	25 / 32 metka	20 /25 / 32 metka	20 metaka

Heckler & Koch MP5 (Nemačka)

Automat MP5 firme Heckler & Koch je jedno od najčuvenijih i najraširenijih oružja u svojoj klasi. Razvoj je počeo još 1966. god, a tokom godina razvijane su nove verzije sa nizom poboljšanja. Usvojen je u naoružanje ogromnog broja policijskih, bezbednosnih i vojnih agencija

širog sveta, uključujući nemačku policiju i graničnu službu, britansku policiju i jedinice SAS, američku policiju, FBI, američku mornaricu (model MP5-N razvijen je specijalno za elitne timove "Mornaričke foke"), itd. Više varijanti automata MP5 i danas u Nemačkoj proizvodi H&K. Automat MP5 je izuzetno cenjen među pripadnicima specijalnih jedinica. Ovakav uspeh automata zasnovan je na visokom kvalitetu i pouzdanosti, velikoj tačnosti pri jediničnoj paljbi i velikoj fleksibilnosti

9 mm HK MP5-N

Automat MP5 je suštinski zasnovan na jurišnoj pušci HK G3, od koje je preuzeta funkcija na principu odloženog trzanja zatvarača pomoću valjčića i sanduk izrađen od presovanog čeličnog lima. Mehanizam za okidanje može se izabrati sa različitim opcijama regulatora paljbe (2, 3 ili 4 položaja). Zbog veće tačnosti automat uvek deluje sa zatvorenim zatvaračem, ali je zbog ograničenog režima vatre usled pregrevanja cevi i cook-off problema, omogućeno zaključavanje ručice za zapinjanje u zadnjem položaju (u specijalnom prerezu), pri čemu zatvarač ostaje u otvorenom položaju bez metka u cevi.

Specijalni brzo razdvojni pritezni nosač omogućuje postavljanje optičkog nišana, noćnog nišana ili obeleživača cilja. Hranjenje je standardnim okvirima sa 30 metaka, ali postoje i kraći okviri sa 15 metaka.

Iako svi automati MP5 mogu da koriste prigušivač pucnja, razvijena je verzija sa integralnim aluminijumskim prigušivačem (MP5-SD3) i ispustom barutnih gasova iz cevi u cilju smanjenja početne brzine zrna ispod brzine zvuka. Ova varijanta automata koristi standardnu municiju 9 mm, a ne specijalnu podzvučnu municiju.

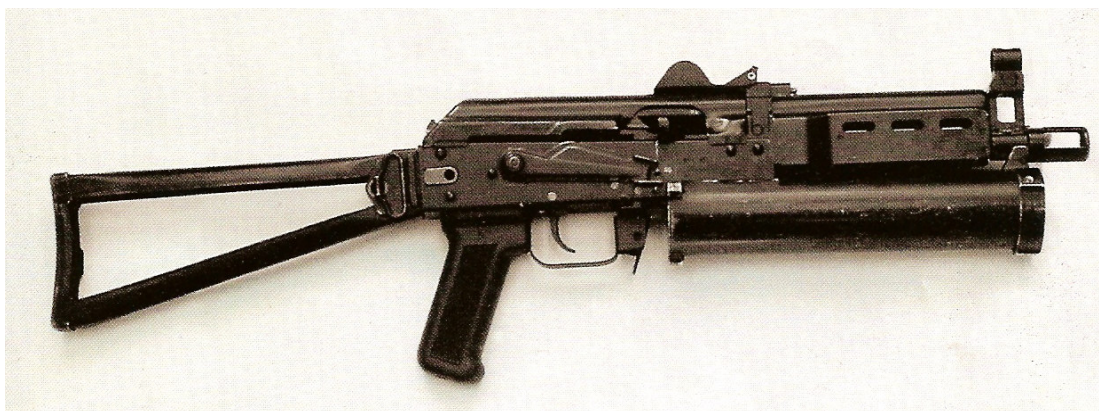
	MP5-N	MP5-SD3
Kalibar	9 x 19 mm Para	9 x 19 mm Para
Efikasni domet	200 m	-
Brzina gađanja	800 met./min	800 met./min
Masa praznog oružja	3.08 kg	3.60 kg
Dužina - oružja	700 / 550 mm	810 / 667 mm
- cevi	225 mm	146 mm
Kapacitet okvira	15 / 30 metaka	15 / 30 metaka

PP-19 Bizon (Rusija)

Automat PP-19 Bizon razvijen je ranih 90-ih u čuvenoj firmi IZHMAŠH (Iževsk) pod uticajem američkog (relativno neuspješnog) automata Calico, od koga je preuzeo ideju "helikoidnog" magacina velikog kapaciteta. Automat Bizon je zasnovan na jurišnoj pušci AKS-74 od koje je preuzeo sanduk, pištoljski rukohvat, okidač i preklapajući kundak. Oružje se pokazalo pogodnim za nošenje i gađanje, pri čemu ima veliku vatrenu moć. Automat PP-19 je u ograničenoj upotrebi ruskih snaga bezbednosti i snaga reda.

Bizon radi na principu slobodnog trzanja zatvarača. Dejstvuje sa zatvorenim zatvaračem, a udarni mehanizam je sa udaračem, čime se obezbeđuje tačna poluautomatska paljba. Hranjenje je iz "helikoidnog" magacina izrađenog uglavnom od plastike i smeštenog ispod cevi. Magacin služi i kao obloga (prednji rukohvat).

9 mm PP-19 Bizon

Kalibar	9 x 18 mm Makarov
Efikasni domet	100 ÷ 200 m
Brzina gađanja	600 ÷ 700 met./min
Masa praznog oružja	2.1 kg
Dužina oružja	660 / 425 mm
Kapacitet okvira	64 metka

PP-93 (Rusija)

Automat PP-93 razvijen je oko 1993. god. kao nepreklapajuća verzija automata PP-90. Zahvaljujući poboljšanoj ergonomiji postao je popularniji od kutijastog PP-90, tako da ga koristi više ruskih bezbednosnih agencija i agencija snaga reda.

PP-93 radi na principu slobodnog trzanja zatvarača. Izrađen je uglavnom od presovanog čeličnog lima. Okvir je uvučen u pištoljski rukohvat, a regulator paljbe je iznad štitnika obarače. Niskoprofilni mehanički nišani su fiksirani na gornjoj strani sanduka. Kundak od presovanog čeličnog lima preklapa se naviše. Ručica za zapinjanje je neobična po obliku i položaju (cilindrični klizač ispod čela sanduka, ispred štitnika obarače). Pri paljbi ručica ostaje nepokretna.

Automat je prilično tačan pri gađanju poluautomatskom i automatskom paljbom. Relativno je kompaktan i ima tanak profil, tako da je pogodan za skriveno nošenje. Može da se opremi laserskim pokazivačem cilja ili prigušivačem pucnja.

9 mm PP-93

Kalibar	9 x 18 mm Makarov
Efikasni domet	100 m
Brzina gađanja	600 ÷ 800 met./min
Masa praznog oružja	1.47 kg
Dužina oružja	577 / 325 mm
Kapacitet okvira	20 / 30 metaka

Fabrique Nationale P90 (Belgija)

Automat FN P90 razvijen je kasnih 80-ih XX veka kao odbrambeno oružje posada tenkova, borbenih vozila i artiljerijskih oruđa. Standardni pištolji i automati kalibra 9 mm Para pokazali su se neefikasni protiv vojnika sa zaštitnim prslukom, tako da je FN Herstal razvio novu municiju povećane probojnosti - SS 190 kalibra 5.7x28 mm. Zrno sa čeličnim jezgrom probija standardne CRISAT šlemove i oklopne prsluke (1.6 mm titanijuma i 20 slojeva Kevlara) na daljinama 50-100 metara. FN P90 se može smatrati prethodnikom PDW (Personal Defence Weapon) koncepta koji se pojavio poslednjih godina. Danas automat P90 koriste specijalne snage Saudijske Arabije i Perua, kao i neke specialne jedinice armije Tajlanda.

FN P90 radi na principu slobodnog trzanja zatvarača. Konstruisan je u bullpup konfiguraciji sa polimernim kundakom. Hranjenje oružja je polimernim providnim okvirima kapaciteta 50 metaka, koji se postavljaju iznad cevi, pri čemu su meci postavljeni pod uglom 90 ° u odnosu na osu cevi. Svaki okvir ima ugrađenu rampu koja zaokreće metak u pravac ose cevi pre uvođenja u ležište metka. Izbacivanje utrošenih čaura je naniže. Komande su potpuno obostrane, sa ručicama za zapinjanje sa obe strane sanduka i regulatorom paljbe ispod obarače.

Automat ima ugrađen refleksni kolimatorski nišan uvećanja 1X sa končanicom koja se automatski podešava prema nivou svetlosti, a takođe i rezervne mehaničke nišane. Automat P90 može se opremiti specijalnim prigušivačem pucnja, uz koji se koristi specijalna podzvučna municija kalibra 5.7x28 mm.

Kalibar	5.7 x 28 mm SS190
Efikasni domet	200 m
Brzina gađanja	900 met./min
Masa praznog oružja	2.54 kg
Dužina - oružja	500 mm
- cevi	263 mm
Kapacitet okvira	50 metaka

5.7 mm FN P90

Heckler & Koch MP7 (Nemačka)

Automat HK MP7 pripada potpuno novoj grupi streljačkog oružja PDW (Personal Defence Weapon). PDW treba da ima ulogu odbrambenog ličnog oružja pripadnika trupa drugog ešelona, posada borbenih vozila i drugog vojnog osoblja koje nije opremljeno jurišnim puškama. Ranije su ove trupe bile naoružane pištoljima i automatima, ali je masovna pojava zaštitnih prsluka učinila ova oružja neefikasnim. Prvi automat koji pripada PDW klasi bio je belgijski FN P90 i HK MP7 mu je postao direktni konkurent za NATO PDW.

MP7 je kompaktni automat sa okvirom uvučenim u pištoljski rukohvat, sa preklapajućim prednjim rukohvatom i teleskopskim kundakom. Međutim, on je projektovan za gađanje specijalnom municijom kalibra 4.6x30 mm, koja ima veliku početnu brzinu zrna i koja izgleda kao umanjena puščana municija. Municija 4.6x30 mm ima šiljato zrno sa čeličnim jezgrom, mase 1.6 g sa početnom brzinom 725 m/s. Proizvođač tvrdi da ima 100 % penetraciju CRISAT zaštitnih prsluka na daljini 200 m.

Sanduk sa pištoljskim rukohvatom izrađen je od polimera sa čeličnim ojačanjima. Na vrhu sanduka je šina Picatinny tipa za prihvatanje nišanskih sprava. Funkcija automata je neuobičajena za oružje veoma malih dimenzija - na principu odvođenja barutnih gasova, sa obrtnim zatvaračem (veoma liči na princip rada jurišne puške HK G36). Obostrani selektor paljbe omogućava poluautomatsku ili automatsku paljbu. Za razliku od FN P90, automatom HK MP7 može se gađati iz jedne ruke (kao pištolj) ili iz dve ruke (korišćenjem prednjeg rukohvata).

Kalibar	4.6 x 30 mm SS190
Efikasni domet	200 m
Brzina gađanja	950 met./min
Masa praznog oružja	1.5 kg
Dužina - oružja	540 / 340 mm
- cevi	180 mm
Kapacitet okvira	20 / 40 metaka

4.6 mm HK MP7

PP-2000 (Rusija)

Automat PP-2000 je najnoviji proizvod čuvene firme KBP (Tula), sa ciljem da bude oružje lične odbrane vojnih posada, kao i oružje specijalnih vojnih snaga i specijalnih timova snaga reda za borbu u urbanoj sredini. Zato je to kompaktno oružje sa minimalnim brojem delova, da bi se povećala pouzdanost, uprostilo održavanje i smanjila cena.

PP-2000 može da ispaljuje bilo koju standardnu municiju kalibra 9x19 mm, kao i rusku pancirprobojnu municiju 7N31. Sa municijom 7N31 automat PP-2000 ima veliku probojnost zaštitnih prsluka, a zadržava visoku zaustavnu snagu pri dejstvu na "meke mete", po čemu ruski stručnjaci smatraju da nadmašuje glavne rivale, kao što su 5.7 mm FN P90 i 4.6 mm HK MP7.

PP-2000 radi na konvencionalnom principu slobodnog trzanja zatvarača, a radi bolje tačnosti gađanja dejstvuje sa zatvorenim zatvaračem (closed bolt). Zatvarač se teleskopski navlači oko zadnjeg kraja cevi. Sanduk/kućište je izrađeno od polimera u jednom komadu sa rukohvatom i štitnikom obarače. Uvodnik okvira je smešten u pištoljski rukohvat, a štitnik obarače je proširen i oblikovan u prednji rukohvat. Kućište za rezervni okvir je na zadnjem kraju sanduka, i kada je uvučen, okvir igra ulogu oslonca za rame (kundaka).

Kalibar	9 x 19 mm Para
Efikasni domet	50 ÷ 100 m
Brzina gađanja	~ 600 met./min
Masa praznog oružja	1.5 kg
Dužina - oružja	507 / 300 mm
- cevi	182 mm
Kapacitet okvira	20 / 40 metaka

9 mm PP-2000

TAKTIČKO - TEHNIČKE KARAKTERISTIKE AUTOMATA

Naziv	Zemlja proizv.	Kalibar	Masa (kg)	Dužina (mm)	Brzina gadanja (met:/min)	Efikasni domet (m)	Okvir (met:)
IMI Uzi	Izrael	9 mm	3.7	650/470	600	200	25 / 32
MAC M11	SAD	9 mm	1.59	460/248	1200	50	30 / 32
Beretta M12S	Italija	9 mm	3.2	660/418	550	200	32 / 40
HK MP5-N	Nemačka	9 mm	3.08	700/550	800	200	15 / 30
HK MP5K	Nemačka	9 mm	2.0	325	900	100	15 / 30
Steyr AUG	Austrija	9 mm	3.3	665	700	200	25 / 32
Steyr TMP	Austrija	9 mm	1.3	282	800 ÷ 900	100	15 / 30
B+T MP9	Švajcarska	9 mm	1.4	523/303	900	100	15 / 30
Master FLG	Srbija	9 mm	2.65	620/385	850	200	20 / 30
HK UMP	Nemačka	9 mm	2.1	600/450	600 ÷ 700	100	25 / 30
PP-19 Bizon	Rusija	9 mm	2.1	425/660	600 ÷ 700	200	64
PP-93	Rusija	9 mm	1.47	577/325	600 ÷ 800	100	20 / 30
OTs-02 Kiparis	Rusija	9 mm	1.57	590/317	600 ÷ 900	100	20 / 30
Klin	Rusija	9 mm	1.55	539/305	1200	150	20 / 30
FN P90	Belgija	5.7 mm	2.54	500	900	200	50
HK MP7	Nemačka	4.6 mm	1.5	540/340	950	200	20 / 40
PP-2000	Rusija	9 mm	1.5	507/300	600	100	20 / 40